

Projekt zintegrowany LIFE

Wdrażanie Programu ochrony
powietrza dla województwa
małopolskiego – Małopolska
w zdrowej atmosferze

Tomasz Pietrusiak

Departament Środowiska
UMWM

Dotychczasowe osiągnięcia projektu

- **uchwały antysmogowe dla Krakowa, Małopolski i Śląska** – historyczny krok w zakresie regulacji ograniczających niską emisję w Polsce
- **mobilizacja działań antysmogowych w innych województwach** – uchwały antysmogowe przygotowuje województwo dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, łódzkie, podkarpackie
- **promocja instrumentu finansowego LIFE na poziomie ogólnopolskim** dzięki mocnej medialnej promocji projektu LIFE Małopolska
- **podjęcie przez Małopolskę współpracy w zakresie ochrony powietrza na arenie międzynarodowej** – z Czechami, Węgrami, Słowacją i Włochami

Działania Województwa Małopolskiego w zakresie uchwał antysmogowych

- **apel do marketów budowlanych, hurtowni** o wycofanie ze sprzedaży kotłów i kominków niespełniających norm emisyjnych – **pozytywny odzew ze strony Castoramy** (deklaracja w zakresie sprzedaży wyłącznie urządzeń zgodnych z ekoprojektem), **OBI, Brico Marche i PSB Mrówka**
- **apel do Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa** o respektowanie obowiązującego aktu prawa miejscowego w czasie projektowania, a następnie odbioru budynków
- **pismo do Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego**, aby w toku prowadzonej procedury odbioru budynku informowano inwestorów o obowiązującej w regionie uchwale antysmogowej

Działania Województwa Małopolskiego w zakresie uchwał antysmogowych

- **pismo do gmin,** aby poinformowano mieszkańców o wymaganiach dotyczących ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz o uwzględnianiu wymogów ekoprojektu podczas udzielanych przez gminę zamówień publicznych
- **pismo do starostw,** aby w toku wydawania pozwoleń na budowę informowano inwestorów o obowiązującej w regionie uchwale antysmogowej dla Małopolski
- **apel do sprzedawców opału** o zaprzestanie sprzedaży paliw niskiej jakości odbiorcom indywidualnym
- **pismo do biskupów z terenu Małopolski** o apel do parafian o respektowanie zapisów uchwał antysmogowych

Dotychczasowe osiągnięcia projektu

- Zakupienie **10** zestawów **kamer termowizyjnych** dla Ekodoradców oraz **3 pyłomierzy**. Zmierzyły one jakość powietrza w **10** lokalizacjach znajdujących się na terenie **7 gmin** (*Gołcza, Wolbrom, Kamionka Wielka, Tuchów, Limanowa, Czernichów, Wadowice*).

Zaktualizowanie Programu ochrony powietrza dla WM, przyjęty przez Sejmik WM 23 stycznia 2017 r.

Dotychczasowe osiągnięcia projektu

- Prowadzenie listy niskoemisyjnych urzędów grzewczych na paliwa stałe.
- Wyszukanie **67 osób** w trakcie specjalnie dedykowanych studiów podyplomowych m.in. dla ekodoradców, prowadzonych wspólnie przez AGH i PK.
- Zatrudnienie **60 Ekodoradców** w 55 małopolskich gminach inicjujących działania i wydarzenia na szczeblu lokalnym.

Dotychczasowe osiągnięcia projektu

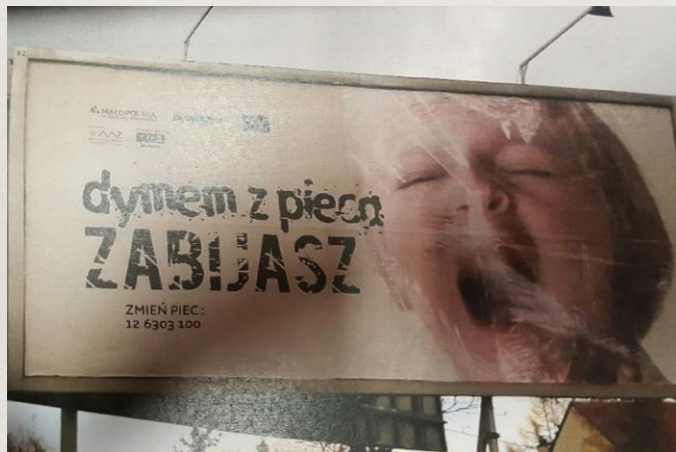
W ciągu **11 miesięcy** (październik 2016 r. – sierpień 2017 r.) **ekodoradcy**:

- udzielili porad i pomocy **125,3 tys. Małopolanom** (w biurze, w terenie, telefonicznie i pisemnie)
- zorganizowali **1,1 tys. spotkań dla mieszkańców**, w których udział wzięło **23 tys. osób**
- przeprowadzili **268 wykładów w szkołach** z udziałem **12,3 tys. osób**
- przeprowadzili **675 kontroli u mieszkańców** w zakresie spalania odpadów, w trakcie których **w 16 przypadkach stwierdzono naruszenie prawa**
- w sezonie grzewczym **przebadali kamerą termowizyjną 1 tys. budynków** prywatnych i publicznych

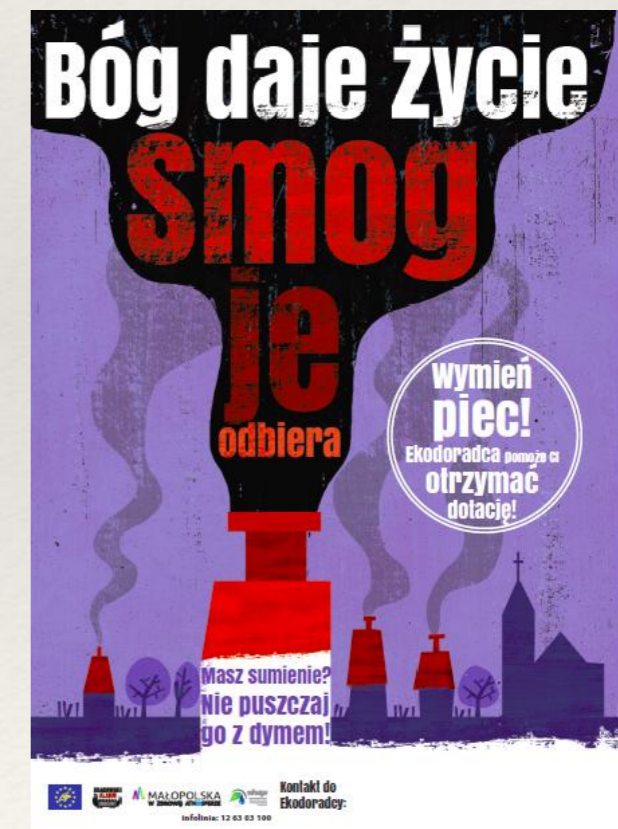
Dotychczasowe osiągnięcia projektu

- Odważna i rozpoznawalna regionalna kampania medialna o negatywnych skutkach zanieczyszczenia powietrza (TV, radio, billboard, internet, prasa, reklama mobilna, infolinia). Kampania realizowana jest w **4 odsłonach**, od jesieni 2016 r. do wiosny 2018 r.

Dotychczasowe osiągnięcia projektu

- Opracowano materiały dla Ekodoradców, lekarzy, nauczycieli, księży
- w zakresie ochrony powietrza (plakaty, ulotki, broszury, roll-upy)

Program Nasze Powietrze

Od listopada 2016 r. do kwietnia 2017 r., **14** organizacji pozarządowych uczestniczących w programie zrealizowało 14 projektów o wartości ponad **150 000 złotych**. Działania prowadzone były w **54** miejscowościach w województwach małopolskim i śląskim

Działania edukacyjne i szkoleniowe w zakresie jakości powietrza, adresowane były do mieszkańców, przedstawicieli władz, funkcjonariuszy służb patrolowych jak i osób związanych z biznesem. W sumie przeszkolono ok. **7800 osób** (w tym ponad **7000** dzieci i młodzieży).

NASZE POWIETRZE

Woj. ŚLĄSKIE

Woj. MAŁOPOLSKIE

PODSUMOWANIE PIERWSZEGO ROKU DZIAŁANIA PROGRAMU

Działanie zrealizowane w ramach projektu "Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze."
LIFE14 IPE PL 021/LIFE IP MAŁOPOLSKA

MAŁOPOLSKA W ZDROWEJ ATMOSFERZE

KRAKOWSKI ALARM Smogowy

Life

Program Nasze Powietrze

przykłady zrealizowanych projektów

Fundacja Rozwoju Polski
Sądecka i Ziemia Gorlicka bez smogu

Akcja składała się z **trzech części**. Pierwszą z nich była akcja informacyjna. W tym celu użyto billboardów, ulotek, bannerów oraz materiałów w mediach lokalnych. Drugą częścią projektu była debata dotycząca smogu. Zwrócono podczas niej uwagę na negatywne dla ludzi i środowiska skutki spalania odpadów i niskiej jakości węgla. Trzecią częścią projektu był konkurs rysunkowy przeznaczony dla dzieci.

Program Nasze Powietrze

przykłady zrealizowanych projektów

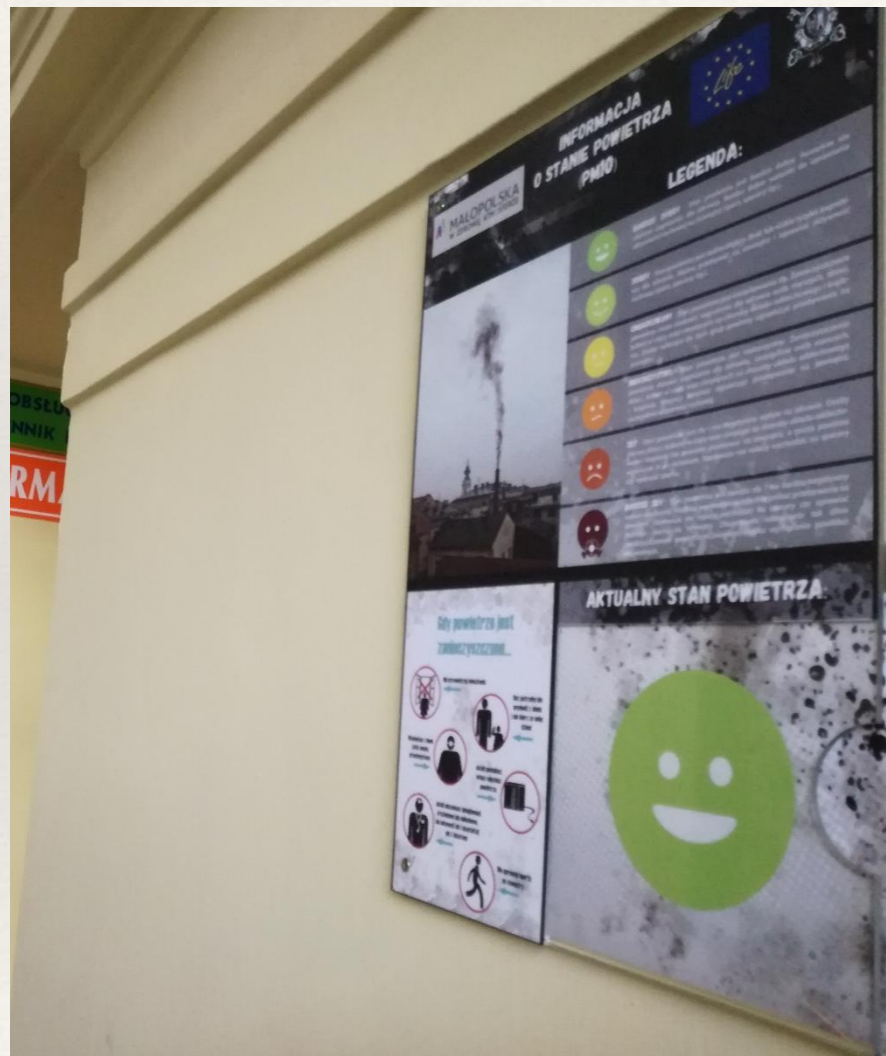
Tatrzańska Izba Gospodarcza
ECO ZAKOPANE - Ekologiczna Certyfikacja Obiektów

Projekt trwał **6 m-cy** i objął ok. **50 obiektów** hotelarskich. Certyfikaty ekologiczne nadawano obiektom, które stosują ekologiczne źródła energii. W wyniku projektu powstała grupa obiektów wyróżnionych certyfikatem “ekoobiekt”, wzrosła też wiedza na temat sposobów poprawy jakości powietrza.

System informowania o jakości powietrza w Wadowicach

„Na straży czystego powietrza”

Film zajął I miejsce w konkursie „NA STRAŻY CZYSTEGO POWIETRZA” zrealizowany w ramach akcji edukacyjnej prowadzonej przez Eko-doradcę Urzędu Miejskiego w Wadowicach w ramach projektu zintegrowanego LIFE – „*Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze*”.

<https://www.youtube.com/watch?v=axABwKtXfQA>

Autor:

OSKAR SIENKIEWICZ (gimnazjum, III klasa)

Plany na II fazę projektu 01.04.2018 – 31.12.2019

Działania na poziomie gmin

- 1) Lokalne działania edukacyjno-informacyjne prowadzone przez Ekodoradców:
 - Współpraca z grupami opiniotwórczymi,
 - Wydruk i dystrybucja materiałów edukacyjnych
 - Zajęcia i konkursy dla szkół
- 2) Organizacja wydarzeń w zakresie ochrony powietrza:
 - Udział w ramach wydarzeń gminnych (pikniki, dożynki, święto gminy)
 - Wspólne wydarzenia, integracja działań między gminami

Plany na II fazę projektu 01.04.2018 – 31.12.2019

Działania na poziomie gmin

- 3) Wsparcie kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej dla Małopolski:
- Udział Ekodoradców w kontrolach, współpraca ze strażą gminną, policją, ochotniczą strażą pożarną,
 - Zakup materiałów potrzebnych do kontroli: np. czujnik czadu, wilgotnościomierz,
 - Zlecenia badania próbek popiołu (wykrycie spalania odpadów) – metodyka przygotowana przez woj. śląskie,
 - Wykorzystanie Bazy ogrzewania budynków w Małopolsce do inwentaryzacji instalacji nie spełniających wymagań uchwały

Plany na II fazę projektu 01.04.2018 – 31.12.2019

Działania na poziomie gmin

4) Wsparcie oszczędności zużycia energii u osób dotkniętych ubóstwem energetycznym:

- Wspólne wizyty Ekodoradców i pracowników GOPS w domach i mieszkaniach osób pod opieką GOPS,
- Analiza Ekodoradcy zużycia energii w mieszkaniu i możliwości zmniejszenia zużycia energii,
- Instalacja urządzeń nie wymagających dużych nakładów finansowych: żarówki LED, perlatory, uszczelki, wyłączniki prądu, zmiana nawyków,
- Analiza potrzeb w zakresie działań inwestycyjnych (wymiana okien, termomodernizacja, energooszczędne AGD) i poszukiwanie źródeł wsparcia dla sfinansowania tych działań.

Plany na II fazę projektu 01.04.2018 – 31.12.2019

Działania na poziomie gmin

- W ramach zaplanowanych działań proponujemy możliwość zakupu przez gminy sprzętu wspierającego ich realizację:
 - Zakup kamer termowizyjnych,
 - Zakup pyłomierzy lub sensorów jakości powietrza (z uwzględnieniem rekomendacji wynikających z badań porównawczych przeprowadzonych przez UMWM, GIOŚ, KAS)

Plany na II fazę projektu 01.04.2018 – 31.12.2019

Działania na poziomie województwa

- **Aktualizacja** Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego w 2019 r.
- Kolejne odsłony wojewódzkiej **kampanii medialnej** w zakresie ochrony powietrza (w ramach drugiej fazy projektu planuje się 3 odsłony: jesień 2018 r, wiosna 2019 r. oraz jesień 2019 r.).
- **Konkurs** dla młodzieży szkolnej o puchar Wicemarszałka Województwa Małopolskiego w zakresie wiedzy o jakości powietrza.
- „Sztafeta Czystego Powietrza”

Plany na II fazę projektu

01.04.2018 – 31.12.2019

- Szkolenia dla gmin z **aplikacji** do inwentaryzacji źródeł ogrzewania.
- Dystrybucja **zestawów oszczędności energii** na terenie gmin.
- Stworzenie **platformy modelowania** jakości powietrza w czasie rzeczywistym na terenie województwa małopolskiego, śląskiego, w Czechach i na Słowacji.
- Wdrożenie strefy **ograniczonej emisji komunikacyjnej** w Krakowie.
- Kolejna (III) odsłona konkursu „**Nasze Powietrze**” dla lokalnych NGO oraz rozstrzygnięcie II odsłony konkursu (jesień 2017 r.).

Dziękuję za uwagę!

www.powietrze.malopolska.pl